

ANG KUWINTAS

Ang Kuwintas ni Guy de Maupassant

Siya'y isa sa magaganda't mapanghalinang babae na sa pagkakamali ng tadhana ay isinilang sa angkan ng mga tagasulat. Pumayag siyang pakasal sa isang abang tagasulat sa Kagawaran ng Instruksyon Publiko sapagkat walang paraan upang siya'y makilala, panuyuan, bigyan ng dote, at pakasalan ng isang mayaman at tanyag na lalaki.

Pangkaraniwan lamang ang mga isinusuot niyang damit dahil sa hindi niya kayang magsuot ng magagara. Hindi siya maligaya. Sa pakiwari niya'y alangan sa kaniya ang lalaking nakaisang-dibdib sapagkat sa mga babae ay walang pagkakaiba-iba ng katayuan sa buhay. Ang ganda't alindog ay sapat na upang maging kapantay ng sinumang hamak na babae ang isang babaing nagmula sa pinakadakilang angkan.

Ang isang babaing nagbuhat sa karaniwang angkan ay magiging kasinghalaga ng mga maharlika sa pamamagitan ng pinong asal at pag-uugali, pagkakaroon ng pang-unawa sa tunay na kahulugan ng magara at makisig at kakaibang kislap ng diwa.

Labis ang kaniyang pagdurusa at paghihinagpis dahil may paniniwala siyang isinilang siya sa daigdig upang magtamasa ng lubos na kaligayahan sa buhay na maidudulot ng salapi. May taglay siyang alindog na hindi nababagay sa kasalukuyan niyang kalagayan. Ipinaghihinagpis niya ang karukhaan ng kaniyang lumang tahanan, ang nakaaawang anyo ng mga dingding, ang mga kurtinang sa paningin niya ay napakapangit. Malimit na sa pagmamasid niya sa babaing Briton na siyang gumaganap ng ilang abang pangangailangan niya sa buhay ay nakadarama siya ng panghihinayang at napuputos ng lumbay ang kaniyang puso kapag naiisip ang mga pangarap niya sa buhay na hindi yata magkakaroon ng katuparan. Naglalaro sa kaniyang balintataw ang anyo ng tahimik na tanggapang nasasabitan ng mamahaling kurtina, pinaliliwanag ng matatangkad na kandilerong bronse at may nagtatanod na dalawang naglalakihang bantay na dahil sa init ng pugon ay nakatulog na sa dalawang malaking silyon. Naiisip niya ang mahahabang bulwagang nagagayakan ng mga sedang tela ng unang panahon na nagsisilbing palamuti, mga mamahaling kasangkapan na ang mga hiwaga at kababalaghan ay walang kapantay na halaga, mga silid-bihisang marangya at humahalimuyak sa bango, mga taong tanyag na pinagmimithing makilala ng balana at makikisig na ginoong pinananabikang karinggan ng papuri at pinaglulunghatian ng kababaihan.

Sa hapunan, sa tuwing uupo siya kaharap ang asawa sa harap ng mesang nalalatagan ng isang kayong pansapin na tatlong araw nang ginagamit ay iba ang laman ng kaniyang kaisipan. Kahit na naririnig niya ang malugod na pagsasabi ng asawa pagkabukas ng supera ng "A, ang masarap na potau-feu! Aywan nga ba kung may masarap pa ryan!" Ang nasa isip niya sa mga gayong sandali ay ang nakakainggit na masarap na hapunan, ang mga nagkikinangang kubyertos at ang marangyang kapaligiran. Kaagad na naiisip din niya ang mga malinamnam na pagkaing nakalagay sa magagandang pinggan. Naiisip din niya ang mga papuring ibinubulong sa kaniya na kunwari'y hindi niya napapansin ngunit sa katotohanan ay nakakikiliti sa kaniyang damdamin

samantalang nilalasap niya ang malinamnam na mamula-mulang laman ng isda o kaya'y pakpak ng pugo.

Sa pakiwari niya'y iniukol siya ng tadhana na magkaroon ng mga bagay na lubhang malapit sa kaniyang puso katulad ng magagarang damit at mga hiyas ngunit wala siya ng mga iyon. Labis ang pagmimithi niyang masiyahan siya, maging kahali-halina, kaibig-ibig, maging tampulan ng papuri at pangimbuluhan ng ibang babae.

May isang naging kaklase siya sa kumbento na naging kaibigan niya. Mayaman iyon. Dati'y malimit niyang dalawin ang kaibigan ngunit nitong mga huling araw ay iniwasan na niyang dumalaw roon sapagkat lalo lamang tumitindi ang kapighatiang kaniyang nadarama sa kaniyang pag-uwi pagkatapos ng ibang babae.

Isang gabi'y masayang dumating ang kaniyang asawa. Buong pagmamalaking iniabot sa kaniya ang hawak na malaking sobre. "Para sa iyo ito," ang sabi sa kaniya.

Kaagad niyang inabot ang sobre at nagmamadaling pinunit ang dulo nito. Nabasa niya ang nakalimbag na mga salitang: "Malugod na inaanyayahan ng Ministro ng Instruksyon Publiko at ni Gng. George Ramponneau sina G. at Gng. Loisel sa isang kasayahang idaraos sa palasyo ng Ministeryo sa Lunes ng gabi, Enero 18."

Sa halip na matuwa na siyang inaasahan ng lalaki ay padabog na inihagis ng kaniyang asawa sa ibabaw ng mesa ang paanyaya. Bumubulong na sinabing ano ang gagawin niya rito.

"Mahal, akala ko'y ikatutuwa mo ang pagkakakuha ko sa paanyaya. Nais ko lamang na malibang ka, kailanma'y hindi ka nakapaglilibang at naisip kong ito'y isang mabuting pagkakataon para sa iyo. Nagnanais makadalo ng lahat kaya't lubha akong nahirapang makakuha ng paanyaya. Matataas na tao sa pamahalaan ang inanyayahan at dadalo. Piling-pili lamang ang mga panauhin. Hindi sila nagbigay ng maraming paanyaya sa mga tagasulat."

Pagalit na pinagmasdan ng babae ang asawa at payamot na sinabing, "Ano ang isasampay ko sa aking likod?" Naging pauntol-untol ang sagot ng lalaki dahil sa hindi niya kaagad naisip iyon.

"Para sa akin ay maganda ang damit mong isinusuot kung pumapasok tayo sa teatro kaya maaari na iyon."

Nagulumihanang napahinto ang lalaki nang makita niyang umiiyak ang asawa. Naitanong niya kung ano ang nangyayari rito.

Pinagsikapan ng babaing mapaglabanan ang paghihinagpis at nang huminahon na siya'y sumagot, "Wala! Wala akong damit na maisusuot kaya hindi ako makadadalo sa kasayahang iyan. Ipamigay mo na lang ang paanyaya sa isa mong kasamahan na may nakahandang damit na isusuot ang asawa."

Walang malamang gawin ang lalaki, pagkuwa'y nangusap sa asawa, "Hintay, Mathilde, tingnan muna natin. Sa palagay mo'y magkano ang magiging halaga ng isang bestidong magiging kasiya-siya sa iyo at maaari mo pang gamitin sa mga ibang pagkakataon?"

Nag-isip sumandali si Mathilde. Mabilisang gumawa siya ng pagtataya kung magkano ang maaari niyang hinging halaga sa matipid na asawa nang hindi masindak ito at tumanggi. Nag-aatubili siyang sumagot ng "Hindi ko natitiyak ang halaga, ngunit sa palagay ko'y maaari na ang apat na raang prangko."

Natigilan sumandali ang lalaki at bahagyang namutla sapagkat ang natitipon niyang gayong halaga ay ipambibili niya ng isang baril na pang-ibon. Binabalak niyang mamaril ng ibon sa Kapatagan ng Nanterre sa darating na tag-araw. Sasama siya sa ilang kaibigang dati nang namamaril ng mga ibon doon.

Gayunpaman ay sinabi niya sa asawa, "Ayos na, ibibigay ko sa iyo ang apat na raang prangko. Bumili ka ng isang bestidong maganda."

Malapit na ang araw ng sayawan ngunit waring malungkot si Mathilde, hindi siya mapalagay at tila may suliraning gumugulo sa isipan. Nakahanda na ang bestidong kaniyang gagamitin. Napansin ito ng lalaki at isang gabi'y inusisa ang asawa. "Magtapat ka sa akin, anong nangyayari sa iyo? Tatlong araw nang kakaiba ang kilos mo."

Payamot na sumagot ang babae, "Mabuti pa kaya'y huwag na akong dumalo sa sayawan. Wala man lamang akong maisusuot kahit isang hiyas. Magmumukha akong kaawa-awa."

"Usong-uso ang mga sariwang bulaklak sa ganitong panahon. Maaaring iyon ang isuot mo. Sapat na ang sampung prangko upang makabili ka ng dalawa o tatlong alehandriya."

Waring hindi sang-ayon ang babae at ang sabi, "Hindi! Wala nang kahabag-habag na kalagayan kung hindi magmukhang maralita sa gitna ng mga babaing maykaya sa buhay."

Napabulalas ang lalaki. "Napakahangal mo! Bakit hindi mo hanapin ang kaibigan mong si Madame Forestier. Humiram ka ng ilang hiyas sa kaniya. Hindi kaniya marahil tatanggihan dahil sa matalik mo siyang kaibigan." Napasigaw sa tuwa si Mathilde, "Oo nga, hindi ko naalaala ang aking kaibigan."

Nagtungo kinabukasan sa kaibigan si Mathilde. Ipinagtapat niya rito ang kaniyang problema. Tinungo ni Madame Forestier ang taguan ng kaniyang mga hiyas at kinuha mula rito ang isang kahon. Binuksan ang kahon at pinamili ang kaibigan,

"Mamili ka, mahal."

Ang una niyang nakita'y ang ilang pulseras, ang sumunod ay isang kuwintas na perlas at pagkaraan ng isang krus na Benesiyanong ginto na may mahahalagang bato at talagang kahanga-hanga ang pagkakayari. Sinubok niyang isuot ang hiyas sa harap ng salamin, nagbabantulot siya

at hindi mapagpasyahan kung ang mga iyon ay isasauli o hindi. Paulit-ulit siyang nagtatanong sa kaibigan, “Wala ka na bang iba pa?”

“Aba, mayroon pa! Mamili ka, hindi ko alam kung alin ang ibig mo.” Walang ano-ano’y may napansin siyang isang kahong nababalot ng itim na satin, nasa loob nito ang isang kuwintas na diyamante na lubhang kahanga-hanga. Sumasal ang tibok ng kaniyang puso at nanginginig ang mga kamay na dinampot ang kuwintas. Isinuot niya ang kuwintas sa ibabaw ng kaniyang damit na may kataasan ang pinakaleeg.

Mahabang sandaling nalunod siya sa kaligayahan sa pagmamalas sa sariling alindog sa salamin. Pagkaraan ay nag-uulik-ulik siyang nagtanong, “Ipahihiram mo ba ito, ito lamang?” “Oo, mangyari pa?” Mahigpit na niyakap ni Mathilde ang kaibigan, pinupog ng halik at maligayang nagpaalam dito.

Sumapit ang inaasam niyang araw ng sayawan. Nagtamo ng malaking tagumpay si Madame Loisel. Nahigitan niya ang lahat ng mga babae sa ganda, sa rangya, at sa pagiging kahali-halina kaya palagi siyang nakangiti dahil sa nag-uumapaw sa puso ang kaligayahan. Napako sa kaniya ang paningin ng kalalakihan at gumawa sila ng paraan upang makilala si Mathilde. Ninais siyang makasayaw ng lahat ng kagawad ng gabinete. Nag-ukol sa kaniya ng pansin pati ang ministro.

Buong pagkahaling siyang nakipagsayaw, lasing na lasing sa kaluwalhatian ng tagumpay na tinamo sa pamumukod ng kaniyang kagandahan. Tila siya lumulutang sa ulap dahil sa paghanga ng lahat sa kaniya na napakatamis at walang katumbas sa puso ng isang babaing katulad niya.

Mag-iikaapat na ng madaling araw nang silang mag-asawa ay umuwi. Hatinggabi pa lamang, ang asawa niya kasama ng tatlong lalaking ang mga asawa’y nagpapakalunod din sa kaligayahan, ay nakatulog na sa isang maliit na tanggapan.

Ibinalabal ng asawa sa balikat ni Mathilde ang isang abang pangginaw na ginagamit ng mga karaniwang tao, isang pangginaw na nakapupusyaw sa karangyaan ng pananamit ni Mathilde. Dinamdam niya ang pagkakaroon ng abang pangginaw at ninais niyang makatalilis agad upang hindi siya maging kapansin-pansin sa ibang babaing dumalo na nagsisipagsuot ng mamahalin nilang balabal.

Pinigil siya ng lalaki, “Hintayin mo ako rito sandali, sisipunin ka sa labas. Tatawag ako ng sasakyan.” Ngunit hindi niya pinansin ang asawa at nagdudumali siyang nanaog sa hagdanan. Hindi sila nakakita ng sasakyan sa lansangan at sila’y nagsimulang maghanap. Tinahak nila ang daang patungo sa pampang ng ilog Seine.

Kapwa sila kumikinig sa ginaw at pinanawan na ng pag-asang makakita pa ng kanilang masasakyan. Sa wakas ay nakatagpo sila sa daungan ng isa sa matatandang dokar na dahil sa ikinahihiya ang karalitaan sa liwanag ng araw ay sa pagkagat ng dilim lamang nakikita sa mga lansangan ng Paris.

Pagkahatid sa kanila ng matandang dokar sa kanilang tinitirhan ay malungkot silang umakyat sa hagdanan. Tapos na ang maliligayang sandali kay Mathilde. Sa lalaki naman ay wala siyang iniisip kundi kailangan niyang makasapit sa Kagawaran sa ganap na ika-10:00 ng umaga.

Hinubad ng babae sa harap ng salamin ang kaniyang balabal upang minsan pang malasin ang kaniyang kagandahan. Napasigaw siya nang malakas. Wala sa kaniyang leeg ang kuwintas! Nag-usisa ang asawang noon ay nangangalahati na sa pagbibihis. “Anong nangyari sa iyo? Bakit?” Parang baliw niyang binalingan ang asawa. “Wala ang kuwintas ni Madame Forestier.” Ang nabiglang lalaki’y napalundag halos sa pagtayo. “Ano! Paanong nangyari? Imposible!”

Hinanap ng mag-asawa ang kuwintas sa kung saan-saan, sa mga lupi ng damit ni Mathilde, sa mga lupi ng kaniyang pangginaw, sa mga bulsa at sa iba pang lugar.

Hindi nila natagpuan ang kuwintas. “Natitiyak mo bang nakasuot sa iyo nang umalis tayo sa sayawan?” ang tanong ng lalaki. “Oo, natitiyak ko, nahipo ko pa nang nasa pasilyo ako ng palasyo,” ang tugon ni Mathilde. “Kung iyon naman ay sa daan nawala ay di narinig sana natin ang lagapak. May palagay akong nawala sa dokar.”

“Marahil nga. Kinuha mo ba ang numero ng dokar?”

“Hindi! At ikaw, napansin mo ba?”

“Hindi rin.”

Balisang nagkatinginan ang mag-asawa. Muling nagbihis si M. Loisel.

“Pagbabalikan kong lahat ng pinagdaanan natin. Baka sakaling makita ko.” Nanaog na ang lalaki. Ang babae ay naghintay sa isang silya, hindi na niya inalis ang damit na ginamit sa sayawan. Tila nawalan siya ng lakas, kahit magtungo sa kama upang matulog. Labis ang kaniyang panlulumo, nawalan siya ng sigla at nawalan ng kakayahang mag-isip ng anoman.

Mag-iika-7:00 na ng umaga nang bumalik ang lalaki. Nanlulupaypay siya at ibinalita sa asawa na hindi niya nakita ang kuwintas. Sa harap ng gayong nakagigimbal na pangyayari, si Mathilde ay maghaponag naghihintay na sapupo ng di-matingkalang pangamba.

Bumalik kinagabihan ang lalaki, pagod na pagod, namumutla at nanlalalim ang mga mata; hindi niya natagpuan ang kuwintas. Pinayuhan ng lalaki ang asawa na sumulat sa kaibigan nito at sabihing nabali ang sarahan ng kuwintas at kasalukuyan pang ipinapagawa upang magkapanahon silang makapag-isip-isip. Ginawa naman ng babae ang payo ng asawa.

Pagkalipas ng isang linggo ay lubusan na silang pinanawan ng pag-asa. Sa maikling panahong iyon tumanda si M. Loisel nang limang taon.

Nagpahayag ang lalaki sa asawa na kailangang isipin nila kung paano mapapalitan ang nawalang kuwintas. Kinabukasan, ang mag-asawa’y nagtungo sa tanggapan ng alaherong

nakasulat ang pangalan at direksyon sa loob ng kahon ng kuwintas. Hinanap ng alahero sa kaniyang talaan ang sinasabing kuwintas.

“Hindi ako ang nagbili ng kuwintas na ipinagtatanong ninyo, wala pong nanggaling sa akin kundi ang sisidlan lamang,” ang wika ng alahero kay Madame Loisel. Pinuntahan ng mag-asawa ang lahat ng mga maghihiyas upang makakita ng katulad ng nawala na ang anyo ay buong pagsisikap na inalala samantalang kapwa sila nanlulupaypay sa pagkabigo at paghihirap ng kalooban.

Nakatagpo sila sa isang tindahan sa Palais Royal ng isang tuhog ng diyamanteng sa palagay nila ay katulad ng kanilang pinaghahanap na kuwintas. Nagkakahalaga ito ng apatnapung libong prangko, ngunit ibibigay na sa kanila sa halagang tatlumpu’t anim na libo. Pinakiusapan ng mag-asawa ang may-ari ng tindahan na huwag munang ipagbili ang kuwintas sa loob ng tatlong araw. Pinakiusapan din nila ang may-ari ng tindahan na kung sakaling bago magtapos ng buwan ng Pebrero ay makita nila ang nawawalang kuwintas, matapos nilang bayaran ang bagong kuwintas ay bibilhin itong muli ng may-ari ng tindahan sa halagang tatlumpu’t apat na libong prangko.

May namanang labingwalong libong prangko si M. Loisel sa namatay na ama. Hiniram niya ang kapupunan nito. Gayon din ang ginawa ng lalaki. Kung kani-kanino siya nanghiram, lumagda sa mga kasulatan, pinasok kahit na ang mga gipit na kasunduan, kumuha ng mga patubuan at pumatol sa lahat ng uri ng manghuhuthot.

Inilagay niya ang buong buhay niya sa alanganing katayuan, nakipagsapalaran sa paglagda sa gayong hindi niya natitiyak kung matutupad o hindi ang nilagdaan at ngayo’y nanggigipuspos siya dahil sa mga hirap na maaari pa niyang sapitin, ng nakaambang pagdurusa ng pangitain ng bukas na puspos ng pagsasalat at paghihirap ng kalooban. Nang matipon nang lahat ang halagang kinakailangan ay tinungo ni M. Loisel ang tindahan ng kuwintas at ibinagsak sa mesang bilangan ng may-ari ng tindahan ng mga hiyas ang tatlumpu’t anim na libong prangko.

Malamig ang pagtanggap ni Madame Forestier kay Mathilde nang isauli niya ang kuwintas. Nagsalita ito sa tuyot na tinig ng “Isinauli mo sana agad ang kuwintas, baka sakaling kinailangan ko ito.” Hindi na binuksan ng kaibigan ang kahon ng kuwintas. Naisip ni Mathilde na kung sakaling nahalata ng kaibigan ang pagkakapalit ng kuwintas, ano kaya ang aakalain at sasabihin nito sa kaniya? Hindi kaya iisiping siya’y magnanakaw?

Ngayo’y lubos na naunawaan ni Mathilde ang mamuhay sa gitna ng tunay na karalitaan. Nabigla man siya sa bagong papel na kailangan niyang gampanan ay tinanggap niya iyon at buong tatag na ginampanan. Dapat mabayaran ang napakalaki nilang pagkakautang. Pinaalis nila ang kanilang utusan, lumipat ng ibang tirahan, nagtiis sila sa pangungupahan sa isang maliit na silid sa kaituktukan ng isang bahay-paupahan.

Naranasan ni Mathilde ang mabibigat na gawain; ang nakayayamot na pangangasiwa sa kusina, paghuhugas ng mga pinggan, paglilinis ng mga kaldero at kawaling mamantika, paglalaba ng mga damit, mantel, serbilyeta at pamunas.

Ipinapanaog niya sa lansangan ang kanilang kakaning baboy sa tuwing umaga at nagpapanhik siya ng tubig na gamit nila sa itaas. Suot niya ang pananamit ng pangkaraniwang babae, siya'y nagtutungo sa tindahan ng prutas, de lata, at sa magkakarne. Nakasabit sa isang braso ang pangnan, nakikipagtawaran siya, nilalait at ipinakikipaglaban ang kakarampot niyang pamalengke. May pagkakautang silang binabayaran nang buwanan, may pinagkakautangan silang pinakikiusapan, humihingi ng kaunti pang panahon sa pagbabayad.

Pagsapit ng gabi, habang maaga pa'y inaayos na ni M. Loisel ang talaang tuusan ng sinumang mangangalakal na nangangailangan ng gayong paglilingkod at sa kalaliman ng gabi sa halagang limang sentimos isang pahina na ginagawa naman niya ang mga salin ng mga katha.

Tumagal ng sampung taon ang ganito nilang pamumuhay na mag-asawa. Sa wakas ay nabayaran din nila ang buong pagkakautang, kasama na ang mga tubo at nagkapatong-patong na tubo ng mga tubo.

Mukhang matanda na ngayon si Madame Loisel. Isa na siyang tunay na babae ng mga maralitang tahanan – matipuno ang katawan, matigas ang mga laman at magaspang ang mga kamay na namumula. Nakasabog ang kaniyang buhok at patabingi ang kaniyang saya. Matinis ang kaniyang tinig. Nanlalamira ang sahig kung siya'y mag-isis. Paminsan-minsan, kung nakaalis na ang asawa patungong opisina, si Madame Loisel ay nauupo sa tabi ng bintana. Pinagbabalikan niya sa gunita ang napakasayang gabing iyon na malaon nang nakalipas. Ang kaniyang kagandahang naging tampok sa sayawan at naging dahilan upang siya'y maging tampulan ng paghanga.

Ano ang maaaring nangyari kung hindi nawala ang kuwintas? Sino ang nakaaalam? Tunay na ang buhay ay kakatwa at mahiwaga! Sukat ang isang maliit na bagay upang tayo'y mapahamak at mapabuti!

Isang araw ng Linggo, samantalang si Mathilde ay naglalakad sa Champs Elysees, nagliliwaliw naman siya pagkatapos ng isang linggong singkad ng mga gawain sa bahay ay namataan niya ang isang babaing may akay-akay na bata. Ang babae'y si Madame Forestier, bata pa rin ang anyo, maganda pa ring katulad ng dati at taglay pa rin ang panghalina.

Nakangiti niyang sinalubong ang kaibigan at binati. “Magandang araw sa iyo, Jeanne.” Labis na nagtaka si Madame Forestier. Hindi siya nakilala nito at pinagtakhan ang palagay sa loob na pagbati sa kaniya ng isang maralitang babae.

Pauntol-untol na wika nito, “Ngunit ginang, hindi ko kayo nakikilala. Marahil ay nagkakamali kayo.”

“Hindi! Ako'y si Mathilde Loisel.”

Napabulalas ang kaibigan. “O, kaawa-awa kong Matilde! Kay laki ng ipinagbago mo!”

“Oo nga, mahabang panahon ang ipinagtiis ko ng hirap mula nang huli nating pagkikita, at labis na kalungkutan ang dinanas ko... at ikaw ang dahilan ng lahat.

Napamulagat si Madame Forestier, “Dahil sa akin! Paano nangyari iyon?”

“Naaalaala mo pa ba ang hiniram kong kuwintas na diyamanteng isinuot ko sa sayawan sa kagawaran?”

“Oo, ay ano?”

“Ano pa, naiwala ko ang kuwintas na iyon.”

“Anong ibig mong sabihin? Isinauli mo sa akin ang kuwintas?”

“Isinauli ko sa iyo ang isang kuwintas na katulad na katulad ng hiniram ko sa iyo. Sampung taon kaming nagbayad ng mga utang. Alam mo namang hindi madali sa katulad naming mahirap ang gayong bagay. Ngunit nakalipas na ang lahat ng iyon at ngayon ay galak na galak na ako.”

Natigilan si Madame Forestier.

“Sabi mo’y bumili ka ng kuwintas na diyamante na ipinalit mo sa hiniram mo sa akin na naiwala mo?”

“Oo, samakatuwid ay hindi mo pala napansin. Talagang kamukhang-kamukha iyon ng hiniram ko sa iyo.”

Ngumiti si Matilde nang may pagmamalaki, isang ngiting puspos ng kawalang-malay katulad ng ngiti ng isang paslit. Nabagbag nang gayon na lamang ang kalooban ng kaibigan.

“O, kahabag-habag kong Mathilde! Ang ipinahiram kong kuwintas sa iyo ay imitasyon lamang, puwit lamang ng baso. Ang pinakamataas na maihahalaga roon marahil ay limang daang prangko.